

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 23CoP/51/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119207320
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miloš Kolek
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:7119207320.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miloša Koleka a členov senátu JUDr. Kataríny Morozovej Nemcovej a JUDr. Zuzany Biščákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého V. F., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., pochádzajúceho z matky V. V. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Š. X, B. W., toho času bytom M. XX/XX, W., Č. T., právne zastúpenej Mgr. Stanislavou Liptákovou, advokátkou so sídlom Rozvojová 2, Košice a otca V. V. F., nar. XX.X.XXXX, trval bytom V. XX, K., právne zastúpeného JUDr. Romanom Frnčom, advokátom so sídlom Uralská 11, Košice, v konaní o úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I pod č. k. 21P/104/2019 - 598 zo dňa 20.9.2022 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Košice I pod č. k. 21P/104/2019 - 629 zo dňa 3.10.2022, takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec maloletého podal návrh na zverenie maloletého syna do jeho osobnej starostlivosti, navrhol upraviť styk syna s matkou, výživné od matky nežiadal.
2. Matka maloletého podala návrh na zverenie maloletého syna do jej osobnej starostlivosti, ktorá ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, zaviazat' otca na platenie výživného na maloletého syna vo výške 500,-eur mesačne a upraviť styk otca so synom každú párnú sobotu a nepárnu nedeľu od 14.00 hod do 18.00 hod. v mieste bydliska matky.

Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Košice I, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„ I. Maloletý: V. F., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú oprávnení maloleté dieťa z a s t u p o v a ť a s p r a v o v a ť jeho majetok.

III. O t e c sa zaväzuje p r i s p i e v a ť n a v ý ž i v u maloletého: V. F., nar. XX.XX.XXXX sumou 400 € mesačne z toho 200 € na bežné výživné a 200 € výživné na tvorbu úspor od 12.12.2019 do 30.09.2022

a sumou 700 € mesačne z toho 500 € na bežné výživné a 200 € výživné na tvorbu úspor od 01.10.2022 do budúca. Bežné výživné je otec povinný platiť vždy do 10. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, výživné na tvorbu úspor je otec povinný poukázať vždy do 10. dňa v mesiaci vopred na 21P/104/2019 2 osobitný účet, ktorý v prospech mal. dieťaťa zriadi matka v lehote 15. dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a v rovnakej lehote ho matka otcovi písomne oznámi. Na nakladanie s prostriedkami na účet mal. dieťaťa je vždy potrebný súhlas súdu.

IV. Dlhé bežné výživné zo strany otca na maloletého: V. F., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 12.12.2019 do 30.09.2022 vo výške 7.326,54 € je otec povinný zaplatiť k rukám matky do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Dlhé výživné na tvorbu úspor zo strany otca na maloletého: V. F., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 12.12.2019 do 30.09.2022 vo výške 7.326,54 € je otec povinný zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na osobitný účet, ktorý v prospech mal. zriadi matka v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku a v rovnakej lehote ho matka otcovi písomne oznámi.

VI. Otec je o p r á v n e n ý s t r e t á v a ť sa s maloletým: V. F., nar. XX.XX.XXXX s výnimkou osobitne upraveného obdobia každý párny týždeň v kalendárnom roku od piatka od 16.00 hod do nedele do 19.00 hod. Počas osobitne upraveného obdobia je otec oprávnený stretávať sa s maloletým nasledovne: - počas jarných prázdnin každý nepárny rok od prvého dňa prázdnin od 09.00 hod do posledného dňa prázdnin do 17.00 hod. - počas letných prázdnin každý rok od 01. 07. od 09.00 hod do 15.07. do 19.00 hod. a od 01. 08. od 09.00 hod do 15.08. do 19.00 hod., - počas vianočných prázdnin každý párny rok od 26.12. od 09.00 hod. do 02.01. nasledujúceho nepárneho roka do 18.00 hod. a každý nepárny rok od 23.12. od 18.00 hod. do 26.12. do 18.00 hod. Otec si maloletého prevezme a odovzdá v stanovený čas pred bydliskom matky a matka je povinná maloletého otcovi v stanovený čas odovzdať. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

VII. Týmto z r u š u j e Uznesenie Okresného súdu Košice I sp. zn.: 21P/104/2019 zo dňa 03.07.2019 v spojení s Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn: 8CoP/277/2019 zo dňa 18.11.2019.

VIII. Tento rozsudok je vo výroku č. I, č. VI č. VII p r e d b e ž n e v y k o n a t e ľ n ý doručením.

IX. Otec a matka sú povinní nahradiť t r o v y k o n a n i a š t á t u každý vo výške 362,59 € na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

X. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.“

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že obaja rodičia majú rovnakú rodičovskú spôsobilosť, majú vytvorený vzťah s maloletým synom, maloletý ich má oboch rád. Pozitívny vplyv na maloletého by mala striedavá forma starostlivosti, avšak tak, aby bola vykonávaná na jednom mieste a maloletý nebol neúmerne zaťažovaný. Vzhľadom k tomu, že rodičia sa nedohodli na jednom mieste výkonu striedavej osobnej starostlivosti, súd zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky a styk s otcom určil v širokom rozsahu. Vzhľadom k tomu, že maloletý má rovnakú citovú väzbu k obom rodičom, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zverení maloletého do starostlivosti matky vychádzal z toho, že otec maloletého má neporovnateľne väčšiu pracovnú a tým aj životnú flexibilitu oproti matke a matka v styku otca so synom nebráni.

5. Súd prvej inštancie pri určení vyživovacej povinnosti zistil, že je tu výrazne rozdielna životná úroveň matky a otca, pričom maloletý má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

6. K dlžnému výživnému súd prvej inštancie uviedol, že za obdobie od 12.12.2019 do 30.9.2022 určil výživné len na dorovnanie životnej úrovne otca a tvorby úspor, keďže v tom čase bol maloletý v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a obaja rodičia hradili výdavky na výživu a tvorbu úspor maloletého.

7. Súd prvej inštancie vyslovil vo výrokoch I., VI., VII. predbežnú vykonateľnosť s poukazom na to, že maloletý si začal plniť povinnú školskú dochádzku a je nevyhnutné, aby mal jeden stály domov, keďže rodičia žijú v rozdielnych štátoch.

8. K trovám konania súd prvej inštancie uviedol, že podľa Civilného mimosporového poriadku konanie o zmene osobnej starostlivosti nie je konaním, v ktorom trovy konania platí štát, ale vzhľadom na ust. § 49 ods. 1 CMP, každý z účastníkov hradí trovy sám. Keďže v danom konaní sa jedná o nesporné konanie, preto nemožno hovoriť o úspechu či neúspechu účastníkov v konaní, preto mal za to, že trovy konania štátu by mal platiť každý z účastníkov konania pomerne. Súd prvej inštancie na základe takejto úvahy uložil obom účastníkom konania nahradiť trovy konania štátu na polovicu, teda vo výške 362,59 eur na jedného účastníka konania.

9. Súd prvej inštancie napadnutý rozsudok právne odôvodnil ustanovením § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), § 24 ods. 4 zákona o rodine, § 25 ods. 5 zákona o rodine, § 26 zákona o rodine, § 31, § 32 zákona o rodine § 65 ods. 1 zákona o rodine, § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona o rodine, § 75 ods. 1, 2 zákona o rodine § 78 ods. 1, 2 zákona o rodine, § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku („ďalej len CMP“), § 35 CMP, § 36 CMP, § 37 CMP, § 52, § 55 CMP, § 58 CMP, § 363 CMP § 232 ods. 3, ods. 4 Civilného sporového poriadku („ďalej len CSP“), § 33 ods. 1 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“), § 2 písm. d), e), f), g) zákona o dani z príjmov.

10. Súd prvej inštancie uviedol, že o trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Odvolaie, vyjadrenie účastníkov konania

11. Voči napadnutému rozsudku podal odvolanie otec a to proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že zverí maloletého syna do osobnej starostlivosti otca, upraví styk maloletého dieťaťa s matkou a určí vyživovaciú povinnosť matky v minimálnej výške, prípadne zväží zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

12. Otec v podanom odvolaní argumentoval tým, že matka svojvoľne zmenila bydlisko dieťaťa do iného štátu, s čím on ako otec nikdy nevyjadril súhlas. Matka stále prezentovala, že zmena bydliska je len dočasná, avšak stalo sa to trvalým bydliskom matky a tým de facto aj trvalým bydliskom maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie na túto skutočnosť nereflektoval a záujem matky stotožnil so záujmom maloletého dieťaťa. Pred súdom prvej inštancie bolo odborným posudkom vypracovaným psychológom preukázané, že dieťa je spôsobilé plniť si povinnú školskú dochádzku na Slovensku a odporúčané, aby na túto povinnú školskú dochádzku nastúpilo. Práve pripravenosť dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky na Slovensku a nepripravenosť dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v Českej republike je otázkou, ktorou sa mal súd zaoberať, ak by zohľadňoval záujmy maloletého dieťaťa. Namiesto toho súd prvej inštancie uprednostnil ekonomické možnosti či nemožnosti matky presťahovať sa na Slovensko, napriek tomu, že otec deklaroval, možnosť podporiť matku aj finančne za tým účelom, aby sa mohla na Slovensko presťahovať. Súd prvej inštancie si zamenil záujem dieťaťa, aby mohlo riadne plniť povinnú školskú dochádzku so záujmom matky, ktorá tvrdohlavo presadzovala, aby dieťa žilo v Prahe bez ohľadu na to, že dieťa od malička vyrastalo na Slovensku.

13. K určenej výške výživného otec argumentoval, že jeho príjem v priemere za obdobie posledných troch rokov je vo výške 1461,38,-eur, pričom je od toho potrebné odrátať výdavky spojené s podnikaním a to odvedenie dane, platenie zdravotného a sociálneho poistenia. Výška výživného 700,-eur je pre otca likvidačná a neumožňuje mu cestovať pravidelne za synom do zahraničia. Súd prvej inštancie pri určovaní výšky výživného vôbec nezohľadnil fakt, že matka je vydatá a príjem jej manžela má vplyv na jej životnú úroveň.

14. Otec naďalej považuje trvalé presťahovanie syna do zahraničia za protizákonné. Zákon ukladá jednoznačne povinnosť získať súhlas druhého rodiča s trvalým presťahovaním sa do zahraničia. Súd tento fakt ignoroval.

15. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k podanému odvolaniu otca uviedol, že odporúča potvrdiť rozhodnutie súdu prvej inštancie. Kolízny opatrovník poukázal na to, že matka uznala rolu otca a dôležitosť otca v živote maloletého syna, styku otca so synom nebráni. K vývoju situácie po rozhodnutí súdu prvej inštancie, kolízny opatrovník uviedol, že maloletý je od 11.9.2022 v starostlivosti matky, kde aj navštevuje základnú školu, o čom matka predložila potvrdenie. Matka sa vyjadrila, že po rozhodnutí súdu otec s matkou prerušil komunikáciu, sám sa synovi vôbec neozýval, preto ho kontaktovala matka, aby mal syn zachovaný kontakt s otcom. Ide o denné videohovory iniciované matkou, trvajúce len pár minút, po ktorých otec hovor ukončuje. Otec po rozhodnutí súdu neprišiel za maloletým ani raz, právo styku v zmysle rozhodnutia súdu nerealizuje a ani o neho nemá záujem. V čase jesenných prázdnin prišla matka so synom na Slovensko a styk otcovi so synom iniciatívne nad rámec rozhodnutia súdu

umožnila. Stretnutie sa uskutočnilo od 7,30 hod. do 14.00 hod., kedy ju otec požiadal, aby si prišla po syna, pretože je chorý. Následne ju otec kontaktoval a požiadal o možnosť styku so synom v dňoch 28.10. a 29.10., kedy bol so synom na výlete v Poľsku.

16. Otec vo svojom ďalšom vyjadrení uviedol, že trvá na podanom odvolaní. Výživné určené súdom prvej inštancie vo výške 700,-eur mesačne, z čoho je 500,-eur na bežné výživné a 200,-eur na výživné na tvorbu úspor považuje za vysoké a nezodpovedajúce jeho príjmom. Vzhľadom k aktuálnej nepriaznivej makroekonomickej situácii bola spoločnosť, pre ktorú otec vykonáva pracovnú činnosť v rámci svojho podnikania, nútená pristúpiť k znižovaniu nákladov, čo sa prejavilo v troch kolách prepúšťania, na základe čoho otec nemal v mesiacoch január a február žiaden príjem. Otec žiada, aby odvolací súd určil výživné vo výrazne nižšej sume. Ďalej súd prvej inštancie rozhodol že má právo stretávať sa so synom počas letných prázdnin každý rok od 01. 07. od 09.00 hod do 15.07. do 19.00 hod. a od 01. 08. od 09.00 hod do 15.08. do 19.00 hod.. Otec matke maloletého navrhol zmenu, tak, aby sa mohol so synom stretávať každý rok od 16.7. od 9.00 hod. do 31.7. do 19.00 hod. a od 16.8. od 9.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod. a to z dôvodu, že partnerka otca sa počas letných prázdnin stretáva s deťmi počas tohto obdobia a otec si želá, aby syn trávil letné prázdniny aj s deťmi partnerky, keďže maloletý má s nimi pozitívny vzťah, čo mu matka bez udania dôvodu neumožnila. Otec žiada, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti úpravy styku so synom, tak, ako to navrhuje. Alternatívne, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Matka vo svojom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že odvolanie otca nie je dôvodné a rozhodnutie je zákonné a správne. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

18. Matka vo vyjadrení argumentovala tým, že to, že otec je nespokojný s rozhodnutím súdu prvej inštancie, nečiní rozhodnutie nezákonným a nesprávnym. Otec vo svojom odvolaní zo dňa 31.10.2022 žiada, aby dovolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že zverí maloletého syna do osobnej starostlivosti otca, upraví styk maloletého dieťaťa s matkou a určí vyživovacia povinnosť matky v minimálnej výške, prípadne zväží zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Na druhej strane je potrebné, podľa vyjadrenia otca znížiť výživné určené súdom prvej inštancie a zmeniť úpravu styku so synom počas letných prázdnin. Matka poukazuje na nekonzistentnosť, zmätocnosť a nezrozumiteľnosť v podaniach otca po rozhodnutí súdu prvej inštancie.

19. Vo vzťahu k určenej vyživovacej povinnosti súdom prvej inštancie matka uviedla, že skutočnosti tvrdené otcom o znížení jeho príjmu dokladuje len daňovým priznaním za rok 2022 aj keď tvrdené skutočnosti o znížení jeho príjmu nastali v mesiacoch január a február 2023 o čom súdu nepredložil žiadne dôkazy. Z daňového priznania otca za rok 2022 je zrejmé, že jeho príjem neklesol. Základ dane bol v roku 2022 vo výške 12 839,96,-eur, avšak len pokiaľ ide o príjmy podľa § 6 ods. 1, 2 zákona . Otec má aj príjem podľa § 6 ods. 4 zákona a to vo výške 39 890,01,-eur, ktorý je navyše oslobodený od platenia sociálnych a zdravotných odvodov. Základ dane v tejto časti príjmu otca podľa daňového priznania bol vo výške 19 890,01,-eur. Základ dane obidvoch príjmov otca bol vo výške 32 729,97,-eur. Celkový príjem otca za rok 2022 bol vo výške 75 932,18,-eur, pričom otec si uplatňuje len paušálne výdavky , z čoho možno dôvodne vyvodiť, že jeho skutočné výdavky spojené s výkonom hlavnej činnosti, ktorou je počítačové programovanie, museli byť nepomerne nižšie. Matka ďalej uvádzala, že s prihliadnutím na výdavky, ktoré musel otec vynaložiť za rok 2022, a to zaplatenie dane vo výške 4782,51,-eur, poistné na sociálne poistenie vo výške 2253,36,-eur, poistné na zdravotné poistenie vo výške 948,85,-eur, pričom iné výdavky spojené s výkonom jeho hlavnej činnosti neboli otcom špecifikované, bol príjem otca za rok 2022 pre účely určenia výživného vo výške 67 947,46,-eur. Matka ďalej poukázala na životný štandard otca a to, že otec používa najnovší iPhone, zverejňuje na sociálnych sieťach fotky a videá z dovolení napríklad v južnej Afrike v apríli 2023, Taliansko v auguste 2023 a pri výkone styku so synom používal motorové vozidlo značky C.

20. K navrhovanej úprave styku so synom, tak ako to otec žiada v odvolacom konaní, matka uviedla, že maloletý trávil letné prázdniny s otcom, jeho partnerkou aj s deťmi jeho partnerky. Otec ničím nepreukázal kolíziu rozhodnutí o úprave styku otca s maloletým a jeho partnerky s deťmi. Nie je jej zrejmé, či partnerka otca má výkon práva styku určený dohodou rodičov alebo súdnym rozhodnutím. Nie je pravdivé tvrdenie otca, že ona mu neumožnila zmenu jeho styku so synom bez akéhokoľvek dôvodu, otcovi poskytla relevantné dôvody a vysvetlenie. Otcovi poskytla dokonca počas letných prázdnin čas navyše, ktorý mohol stráviť so synom, čo otec odignoroval.

21. Matka sa vyjadrila aj k odvolacej námietke otca, ktorý uvádzal, že súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nereflektoval na svojvoľné rozhodnutie matky, ktorá zmenila bydlisko dieťaťa do iného štátu. Podľa názoru matky, súd prvej inštancie túto otázku posúdil ako predbežnú, riadne sa s ňou v odôvodnení rozsudku vysporiadal. Súd rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky v čase, keď už ona dlhodobo v Českej republike žila a vykonávala starostlivosť o dieťa. Otec po rozhodnutí súdu prvej inštancie nechodil za synom v časoch určených na styk. Za synom nechodí pravidelne a bezdôvodne nevyužíva právo na styk so synom. Otec maloletého napriek včasnému pozvaniu neprišiel na narodeninovú oslavu syna, ani na jeho vystúpenie v rámci krúžku, aj keď si to syn veľmi želel, neozval sa mu na meniny ani telefonicky, len poslal správu.

22. Vo vzťahu k dlžnému výživnému, ktorého úhradu namietal otec vo svojom odvolaní, sa matka vyjadrila v tom zmysle, že otec si v konaní pred súdom prvej inštancie ani v odvolacom konaní neuplatnil, nešpecifikoval žiadne plnenia, ktoré by žiadal započítať na dlžné výživné a neuvádza ani žiadne konkrétne príspevky, ktorými by v rozhodnom období finančne plnil potreby dieťaťa. V konaní matka preukázala, že jej príjmové pomery boli diametrálne odlišné od príjmových pomerov otca a sama znášala náklady spojené s cestovaním so synom medzi Prahou a Košicami dvakrát mesačne, keďže otec odmietal chodiť do Prahy a trval na odovzdávaní a preberaní syna v Košiciach. Ona dňa 12.9.2020 uzavrela manželstvo, pričom jej príjem spolu s príjmom manžela nedosahuje príjem otca, ktorý je násobkom ich spoločného príjmu.

23. Kolízny opatrovník vo vyjadrení zo dňa 17.8.2023 uviedol, že bol vykonaný pohovor s otcom. Otec uviedol, že žiada zníženie výživného na sumu 300,-eur mesačne. Syna žiada zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá by sa realizovala v Košiciach. Otec uviedol, že styk so synom sa aktuálne realizuje v Prahe jedenkrát v mesiaci, vzhľadom na vysoké náklady spojené s cestovaním a ubytovaním v Prahe. Počas letných prázdnin mal otec syna od 1.7. do 15.7.2023 a od 1.8. do 15.8.2023. So synom trávil čas v Košiciach, kde má maloletý starých rodičov s ktorými sa rád stretáva. Maloletý navštevoval v školskom roku 2022/2023 prípravný ročník základnej školy v Prahe. Kolízny opatrovník neodporúča zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov vzhľadom na vzdialenosť bydlísk rodičov. Ponecháva na zváženie súdu rozšírenie styku otca so synom na niekoľko dní súvisle v mesiaci poukajúc na vysoké náklady otca spojené s cestovaním.

Hodnotenie odvolacieho súdu

24. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

25. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 234 ods. 2 CSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

27. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

28. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých

veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

29. Odvolací súd rozhoduje o podanom odvolaní otca proti všetkým výrokom napadnutého rozsudku. Otec v odvolaní žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti resp. zväzil striedavú osobnú starostlivosť o maloletého.

30. Zo zisteného skutočného stavu súdom prvej inštancie vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti do 21.6.2019, kedy otec opustil spoločnú domácnosť a zároveň dňa 27.6.2019 podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal zverenie maloletého syna do svojej starostlivosti ako aj návrh vo veci samej. Uznesením Okresného súdu Košice I pod sp. zn. 21P/104/2019 zo dňa 3.7.2019 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca. Uznesením Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 8CoP/277/2019 zo dňa 18.11.2019 bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie a maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňovom intervale až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Krajský súd v Košiciach pri nariadení neodkladného opatrenia vychádzal z reálneho stavu, kedy sa rodičia na striedavej starostlivosti dohodli a táto sa realizovala od polovice augusta 2019. Rodičia sa dohodli na dvojtýždňovom intervale striedavej starostlivosti, s tým, že matka vykonávala osobnú starostlivosť o maloletého syna v Prahe a otec v Košiciach. Maloletý syn bol aj riadne začlenený do kolektívu, v Košiciach navštevoval materskú školu a v Prahe Detskú skupinu P.

31. Súd prvého stupňa pri svojom rozhodnutí o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky vychádzal z citových väzieb maloletého dieťaťa k rodičom, kde bolo zistené, že maloletý má rovnako rád oboch rodičov a obaja rodičia sú plne rodičovsky spôsobilí, majú vytvorenú citovú väzbu k maloletému synovi a vedia zabezpečiť riadnu starostlivosť o syna. Ak by rodičia žili v rovnakom meste alebo v blízkosti, ideálne by bolo pokračovať v realizovaní striedavej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, na ktorú sa maloletý syn adaptoval. Vzhľadom na vzdialenosť bydlísk oboch rodičov, súd prvého stupňa posudzoval pracovnú flexibilitu, majetkové pomery a možnosť pracovať z domu ako kritérium pre posúdenie ako rozhodnúť o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, tak, aby dieťa bolo v čo najširšom kontakte s oboma rodičmi. Otec vzhľadom k svojej práci je pracovne flexibilný, môže pracovať z domu, pričom firma pre ktorú pracuje, má aj pobočku v Brne a Prahe. Matka potrebuje k výkonu svojej práce laboratórium a preukázala, že na Slovensku si nevie nájsť adekvátnu prácu. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Týmto rozhodnutím je sledovaný najlepší záujem dieťaťa na tom, aby mal zabezpečený v najširšej miere kontakt s oboma rodičmi. Otec si vie zariadiť svoju prácu tak, že môže pracovať z domu a je na jeho rozhodnutí, v akom rozsahu prácu z domu využije na to, aby bol v čo najčastejšom kontakte s maloletým synom. Firma pre ktorú otec pracuje má aj pobočku v Prahe, teda aj táto možnosť, aby otec žil a pracoval priamo v Prahe je otvorená a možná, čo bolo potvrdené aj výpoveďou otca na pojednávaní. V prípade zverenia maloletého syna do osobnej starostlivosti otca by matka nemala možnosť sa vo svojom odbore na Slovensku zamestnať a bola by nútená hľadať si prácu v inej oblasti resp. rekvalifikovať sa, čo by bolo pre ňu spojené s ekonomickou záťažou.

32. K argumentácii otca, že súd prvého stupňa nerozhodol o udelení súhlasu matke s trvalým presťahovaním sa maloletého do Českej republiky s čím on nesúhlasil je potrebné uviesť, že matka sa natrvalo presťahovala do Českej republiky počas konania vo veci samej. V Českej republike žila už v auguste 2019, kedy sa obaja rodičia dohodli na striedavej starostlivosti o syna, počas konania na súde prvej inštancie predložila pracovnú zmluvu na dobu určitú do roku 2025 a v roku 2020 uzavrela v Prahe manželstvo, teda bol zrejmy jej úmysle usadiť sa tam natrvalo. Súd prvej inštancie sa so všetkými týmito skutočnosťami vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku a jasne vysvetlil, prečo rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky. Výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky už subsumuje rozhodnutie súdu, ktorým

nahrádza súhlas otca s presťahovaním sa maloletého syna do Českej republiky, keďže o tom, že matka žije a pracuje v Prahe mal vedomosť a celé konanie a dokazovanie bolo v prvom rade zamerané na to, do starostlivosti ktorého z rodičov bude maloletý syn zverený, keďže vzhľadom na vzdialenosť bydlísk rodičov (Praha - Košice) nebolo možné rozhodnúť o striedavej osobnej starostlivosti o maloletého syna.

33. Otec v odvolaní ďalej namietal, že súd prvej inštancie si zamenil záujem maloletého dieťaťa a plnenie jeho školskej dochádzky na Slovensku so záujmom matky, ktorá presadzovala, aby syn žil v Českej republike. K tomu odvolací súd uvádza, že z vyšetrenia maloletého, jeho školskej zrelosti v Českej republike vyplynul záver, že po emočnej stránke ešte nie je zrelý na absolvovanie povinnej školskej dochádzky. Z vyšetrenia u psychologičky v Slovenskej republike vyplýva, že maloletému bol odporúčaný odklad povinnej školskej dochádzky a z druhého vyšetrenia vyplynulo, že pri systematickom vedení a podpore psychických funkcií je predpoklad, že zvládne nároky prvého ročníka povinnej školskej dochádzky. Matka zapísala maloletého syna v zmysle výsledkov vykonaných odborných posúdení do nultého, teda prípravného ročníka základnej školy v Českej republike. V nadväznosti na vyššie uvedené nemožno súhlasiť s konštatovaním otca, že súd prvej inštancie neprihliadal pri svojom rozhodnutí na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

34. Otec maloletého v podanom odvolaní namietal výšku vyživovacej povinnosti určenú v napadnutom rozsudku vo výške 500,-eur na bežné výživné a vo výške 200,-eur mesačne na tvorbu úspor pre maloletého. Výšku výživného považuje za vysokú a neprimeranú jeho príjmom.

35. Majetkové a príjmové pomery otca boli v konaní pred súdom prvej inštancie riadne preukázané. Otec je vlastníkom jednej nehnuteľnosti, jeho príjem, vychádzajúc z predložených daňových priznaní, bol v roku 2019 vo výške 2403,21,-eur ako príjem podľa § 6 ods. 1, 2 zákona o dani príjmov a vo výške 15 120,-eur podľa § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov, v roku 2020 vo výške 867,62,-eur ako príjem podľa § 6 ods. 1, 2 zákona o dani z príjmov a vo výške 17 193,19,-eur ako príjem podľa § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov, v roku 2021 vo výške 2663,89 ako príjem podľa § 6 ods. 1, 2 zákona o dani z príjmov a vo výške 17 536,55,-eur ako príjem podľa § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov, v roku 2022 vo výške 12839,96 ako príjem podľa § 6 ods. 1, 2 zákona o dani z príjmov a vo výške 19890,01 ako príjem podľa § 6 ods. 4 zákona o dani z príjmov.

36. Vychádzajúc zo zisteného príjmu otca nedošlo k zníženiu jeho celového príjmu, tak ako to argumentuje otec vo svojom odvolaní, ale naopak jeho príjem za zvýšil už len porovnaním rokov 2019 až 2022. V roku 2019 bol jeho príjem zo závislej činnosti vo výške 2403,21,-eur a príjem z použitia diela a umeleckého výkonu vo výške 15 120,-eur a v roku 2022 bol jeho príjem zo závislej činnosti vo výške 12 839,96,-eur a príjem z použitia diela a umeleckého výkonu vo výške 19 890,01,-eur.

37. Odvolací súd sa plne stotožňuje s určením vyživovacej povinnosti zo strany otca na maloletého syna. Súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí vychádzal z odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa, ktoré boli matkou v konaní riadne preukázané, príjmových pomerov matky ako aj príjmových a majetkových pomerov otca. Pri rozhodovaní o výške vyživovacej povinnosti nemožno vychádzať len z preukázaných príjmov povinného rodiča ale aj jeho celkovej životnej úrovne, ktorá je odrazom celkovej majetkovej a príjmovej situácie otca. Otec je vlastníkom nehnuteľnosti, absolvuje spolu s priateľkou zahraničné dovolenky, je vlastníkom nadštandardného motorového vozidla. Maloletý syn má právo, aj napriek tomu, že žije v spoločnej domácnosti s matkou, podieľať sa na životnej úrovni otca. Otec nemá inú vyživovaciu povinnosť a neuvádzal v konaní žiadne podstatné vyššie výdavky, ktoré by ho limitovali v uhrádzaní výživného stanoveného súdom. Z plne opodstatnené a v súlade so záujmom dieťaťa považuje odvolací súd aj určenie výživného formou úspor vzhľadom na preukázaný a zvyšujúci sa príjem otca.

38. V súvislosti s určením výšky výživného zo strany povinného rodiča je potrebné uviesť, že neexistujú záväzné kritériá pre jeho určenie a vždy sa vychádza z individuálneho posúdenia oprávnených potrieb každého dieťaťa. Napriek tomu, judikatúra súdov v súčasnosti zastáva názor, že výška výživného by sa mala pohybovať v rozsahu 20 -30 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča. Hoci na území SR neexistuje tabuľková úprava výšky výživného, z ktorej by bolo možné vychádzať, je možné vzhľadom na podobnosť právneho prostredia zobrať do úvahy materiál Ministerstva spravodlivosti ČR z roku 2010 pod názvom „Doporučená výchozí rozmezí pro stanovení výše výživného za účelem sjednocení rozhodovací praxe soudů v otázkách výživného na nezaopatřené děti“, podľa ktorého výška výživného na dieťa vo

veku 0-5 rokov zodpovedá 11 - 15% čistého mesačného príjmu povinného rodiča a vo veku 6 - 9 rokov zodpovedá 13 - 17% čistého príjmu povinného rodiča.

39. Odvolací súd tu poukazuje aj na to, že otec si v daňových priznaniach uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60 % z príjmu, a ako prevažnú hlavnú činnosť uvádza počítačové programovanie a má príjem aj z použitia diela alebo umeleckého výkonu, kde si rovnako uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60 %. Vchádzajúc z ustanovenia § 63 ods. 2 zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Otec sám v konaní uviedol, že niekoľko dní v týždni pracuje z domu, neuvádzal žiadne vysoké výdavky, ktoré potrebuje k výkonu svojej práce. Je zrejme, že otec si za účelom zníženia dane v súlade s ustanovením § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov uplatňuje paušálne výdavky vo výške 60 %. Pri určovaní vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa, súd neberie na zreteľ výdavky, ktoré v súvislosti so svojím podnikaním nie sú nevyhnutné vynaložiť. Podrobné skúmanie výdavkov otca by znamenalo nariadenie znaleckého dokazovania z odboru ekonómia a účtovníctvo, čo by neúmerne predĺžilo samotné konanie a nevedlo by to k takému výsledku, ktorý by bol dôvodný v konaní pre určenie vyživovacej povinnosti otca. Súd si vie vzhľadom k predmetu podnikania otca aj sám vytvoriť názor o výške nákladov a výdavkov na jeho podnikanie a ani sám otec neupriamil pozornosť na to, aby dokladoval vysoké výdavky súvisiace a výkonom jeho práce. Tak, ako už odvolací súd uviedol vyššie, nielen príjmy otca, ale aj jeho celková životná úroveň je rozhodujúca pre posúdenie a určenie vyživovacej povinnosti k maloletému synovi.

40. Otec v podanom odvolaní zároveň uvádzal, že žiada o zmenu rozsudku v časti úpravy letných prázdnin a to tak, že bude mať právo stretávať sa s maloletým od 16.7. od 9.00 hod. do 31.7. do 19.00 hod. a od 16.8. od 9.00 hod. do 31.8. do 19.00 hod. a to z dôvodu, že partnerka otca sa počas letných prázdnin stretáva s deťmi počas tohto obdobia a otec si želá, aby syn trávil letné prázdniny aj s deťmi partnerky. Matka s týmto návrhom na zmenu úpravy styku otca s maloletým synom počas letných prázdnin nesúhlasila. Argumentovala tým, že otec nepredložil súdu žiaden relevantný dôkaz na preukázanie svojich tvrdení. Odvolací súd zo správy kolízneho opatrovníka zistil, že otec mal syna počas letných prázdnin od 1.7. do 15.7.2023 a od 1.8. do 15.8.2023. So synom trávil čas v Košiciach, kde má maloletý starých rodičov s ktorými sa rád stretáva. Z uvedeného dôvodu odvolací súd nevidel dôvod na zmenu úpravy styku otca so synom počas letných prázdnin.

41. Odvolací súd sa plne stotožňuje aj s výrokom súdu prvej inštancie, ktorým určil výšku vyživovacej povinnosti za obdobie od 12.12.2019 do 30.9.2022 vo výške 400,-eur, z čoho vo výške 200,-eur na bežné výživné a vo výške 200,-eur na tvorbu úspor. Ide o obdobie, kedy bol maloletý syn v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pričom k rozdielnej životnej úrovni oboch rodičov bolo dôvodné určiť výživné zo strany otca. Otec v tom čase na výživu maloletého syna neprispieval a všetky výdavky súvisiace s cestovaním maloletého syna pre realizovanie tejto striedavej starostlivosti znášala len matka, otec odmietol chodiť alebo odprevádzať syna k matke. Ide o určenie výšky vyživovacej povinnosti, ktorá má slúžiť na zabezpečenie rovnakej životnej úrovne dieťaťa pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti.

42. Otec v podanom odvolaní uviedol, že podáva odvolanie voči všetkým výrokom napadnutého rozsudku. Odvolací súd preto preskúmal aj ostatné výroky napadnutého rozsudku, ktoré nebol uvádzané vyššie a to výrok II., VII., VIII., IX., X. Uvedené výroky napadnutého rozsudku sú správne a v súlade so zákonom. Súd prvej inštancie správne vyslovil aj predbežnú vykonateľnosť výrokov č. I., VI., VII. rozsudku z dôvodu potreby stability výchovného prostredia maloletého a možnosti jeho riadnej dochádzky do školského zariadenia a zachovania vzťahu s otcom prostredníctvom súdom upraveného styku.

43. Odvolací súd potvrdil aj výrok rozsudku prvej inštancie, ktorým uložil obom účastníkom konania nahradiť trovy konania štátu na polovicu, teda vo výške 362,59 eur. Znalecké dokazovanie bolo vykonané s cieľom zistenia skutočného stavu vecí, teda nemožno hovoriť o procesnom úspechu alebo neúspechu niektorého z účastníkov konania a neboli tu ani zistené dôvody na oslobodenie niektorého z účastníkov od platenia trov konania.

44. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP.

45. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).